

Pregled dešavanja na svetskom finansijskom tržištu u periodu od 14. juna do 25. juna 2010.

Pregled i predviđanje nivoa referentnih kamatnih stopa pojedinih centralnih banaka

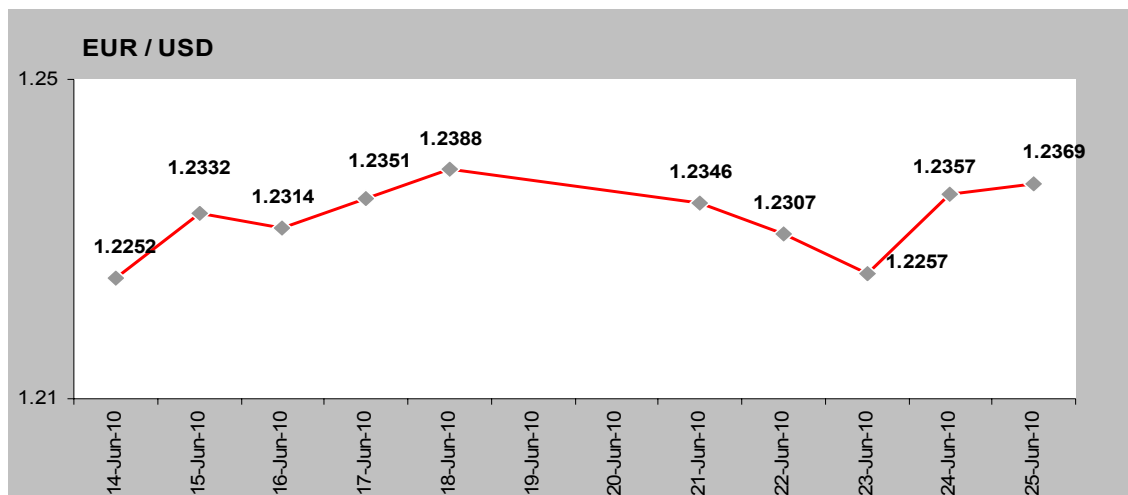
Valuta	Referentna kamatna stopa	Na dan 25. juna	Poslednja promena	Datum poslednje promene	Naredni sastanak	Predviđanje
EUR	"Refinance Rate"	1,00%	–25 b.p.	7.5.'09.	8.7.'10.	–
CHF	"LIBOR Target Rate"	0,25%	–25 b.p.	12.3.'09.	16.9.'10.	–
CAD	"Target Overnight Rate"	0,50%	25 b.p.	1.6.'09.	20.7.'10.	–
JPY	"Target Rate"	0,10%	–20 b.p.	19.12.'08.	15.7.'10.	–
GBP	"Bank Rate"	0,50%	–50 b.p.	5.3.'09.	8.7.'10.	–
USD	"FED Funds Target Rate"	0%-0,25%	–75 b.p.	16.12.'08.	10.8.'10.	–

- Lideri Grupe 20 najrazvijenijih zemalja sveta (G20) pokušaće da u Torontu postignu načelni dogovor da do 2013. godine smanje svoje budžetske deficite na polovinu, što je i kratkoročno važno radi održavanja stimulativne potrošnje u zemljama koje to sebi mogu da dozvole. Pred lidere G20 u Torontu naćiće se tri specifična cilja: da obezbede snažan i trajan oporavak, da nastave reformu finansijskog sistema i da se pozabave pitanjima koja utiču na prosperitet i bezbednost. Snažan i trajan oporavak znači da nijedna država ne može da ima nezasluženu prednost, pa se već uveliko razgovra i o kursu valuta. S tim u vezi, američki državni zvaničnici šalju poruke da cene odluku Kine da dozvoli apresijaciju juana kao odgovor na dejstvo sila tržišta. Veći trošak ili fiskalna disciplina - ova dilema, već je unapred podelila učesnike najavljenog Samita G20 u Torontu. U globalnoj areni argumenata, Amerika traži da vodeće ekonomije, pre svega EU i Japan, podstaknu domaću tražnju i da tako doprinesu svetskom privrednom rastu - umesto da, kako su namerile, „seku“ potrošnju. Zemlje ubrzanog rasta i razvoja („BRIC“ – Brazil, Rusija, Indija i Kina) neće imati koristi ako se razvijeni posvete pre svega „kresanju“ deficita. Ne razmišljaju tako i sa druge strane Atlantika, jer je jasno da postoje i evropske zemlje kojima je nasušno neophodna finansijska stabilizacija. Pre Samita G20, predstavnici Grupe 8, najrazvijenijih zemalja sveta i Rusije, na sastanku u Hantsvilu, Kanada, nisu uspeali da zaključe rundu globalnih trgovinskih pregovora započetih 2001. godine u Dohi. Oni su, ipak, obećali da će nastaviti da podstiču bilateralne i regionalne trgovinske razgovore, do postizanja dogovora na globalnom nivou. „Prošireni“ Samit G20 - vodećih svetskih ekonomija, uključujući i brzo rastuće privrede, počeeće samo nekoliko sati posle Samita G8, što govori o sve jačoj

interakciji ta dva odvojena međunarodna foruma. Zemlje koje predstavlja G20 čine 90% globalne ekonomske proizvodnje, 80% svetske trgovine, a u tim zemljama živi dve trećine svetskog stanovništva.

- Izveštajni period su obeležile i najave novog generalnog štrajka u Grčkoj, petog od februara, protiv predloženih reformi rada i penzijskog sistema, zbog čega neće raditi brojne javne službe. Dva najveća grčka sindikata oštro se protive najavljenom vladinom predlogu za povećanje starosne granice za odlazak u penziju, kao i najavljenoj meri koja će omogućiti poslodavcima da lakše otpuste zaposlene. Parlament bi naredne sedmice trebalo da počne raspravu o predloženim reformama, a očekuje se da ona traje više od nedelju dana. Grčka se nalazi u velikoj budžetskoj i dužničkoj krizi, a prošlog meseca je izbegla bankrot samo zato što je primila prvu tranšu pomoći od 110 milijardi evra od EU i MMF-a. Atina je zauzvrat usvojila oštre mere štednje, smanjivši penzije i plate, a povećavši poreze. Vlada Grčke je precizirala da ta država od EU i MMF-a nije dobila paket pomoći već kredit koji će u potpunosti vratiti.

Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

Izvor podataka: informacijski sistem "Bloomberg".

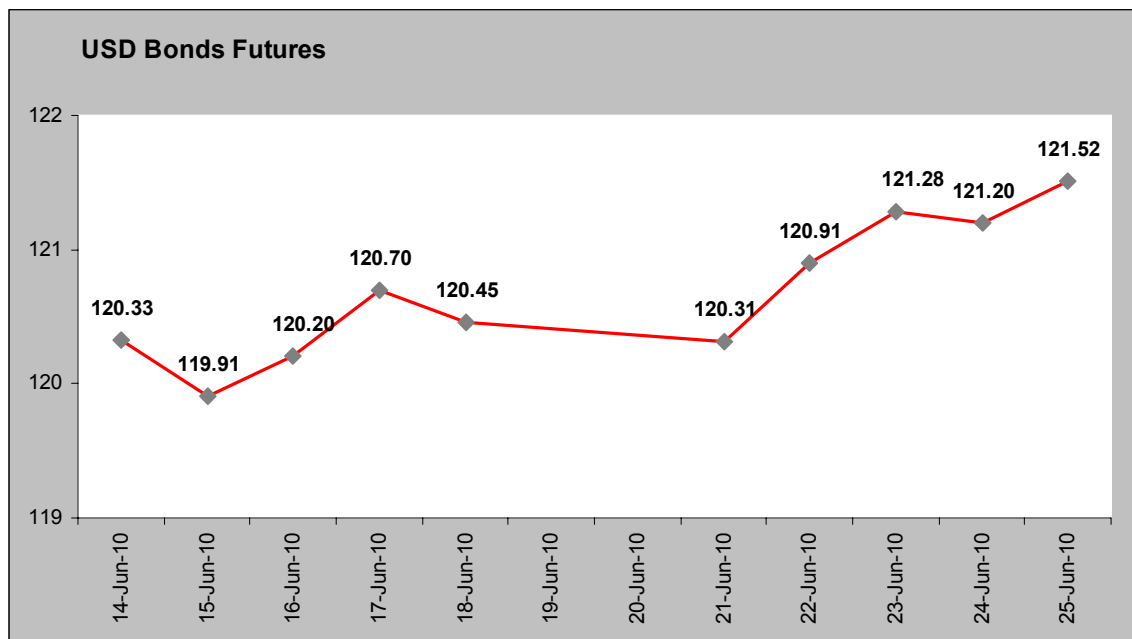
- Početkom prve nedelje kurs je jačao usled oporavka na globalnom tržištu akcija, što je uzrokovalo prodaju dolara i povećanje interesovanja investitora za rizičnijim oblicima ulaganja. Od polovine prve sedmice najznačajniji razlog skoka kursa EUR/USD bila je neočekivano velika tražnja za španskim desetogodišnjim državnim obveznicama na aukciji održanoj u četvrtak, što je smanjilo zabrinutost oko domaće ekonomije, ali i povećalo nadu u ekonomski oporavak čitave Evrope. Uspešnost ove aukcije ohrabrila je deo investitora da počnu da preusmeravaju sredstva od američkih državnih prema državnim obveznicama evrozone. Objavljivanje loših podataka o tržištu rada SAD-a uzrokovalo je dalji pad dolara i, samim tim, jačanje kursa EUR/USD sve do kraja sedmice (broj novih zahteva nezaposlenih za beneficijama je ostvario najveći rast u poslednjih mesec dana). Značajniji pad evra u odnosu na dolar zabeležen je samo u

ponedeljak popodne i to zbog vesti da je Moody's objavio smanjenje kreditnog rejtinga Grčke na „junk” status (spekulativni status - kreditni kvalitet pod znakom pitanja), zbog značajnog rizika koji sprovedene mere, vezane za 110 mlrd evra paketa pomoći EU i MMF-a, imaju za ekonomski rast ove zemlje. Rejting je smanjen za četiri stepena, sa A3 na Ba1, dok je za narednih 12 -18 meseci „outlook” stabilan.

- Rast averzije prema preuzimanju rizika uticao je na početak trenda pada kursa EUR/USD početkom druge nedelje izveštajnog perioda. Najviši nivo indeksa poslovne klime u Nemačkoj u poslednje dve godine nije pozitivno uticao na vrednost evra, koji je nastavio da slabi zbog zabrinutosti tržišnih učesnika da određene poslovne banke neće moći da pribave neophodna sredstva za nesmetano funkcionisanje. Izjava zvaničnika Federalnih rezervi iz koje se zaključuje da će bazična kamatna stopa ostati na rekordno niskom nivou duže nego što se očekuje uticala je na prodaju američke valute, a samim tim i na jačanje evra u četvrtak. Evro je ojačao i u petak nakon blagog rasta cena akcija, kao i zbog rasta cena na robnim tržištima.

Tržište hartija od vrednosti

Američke državne obveznice

„US Treasury Futures“ – indikacija kretanja cena desetogodišnjih američkih državnih obveznica.

Izvor podataka: informacijski sistem „Bloomberg“.

- Tokom celog izveštajnog perioda, cene državnih obveznica Trezora SAD su imale trend rasta. Početak prve nedelje obeležilo je smanjenje kreditnog rejtinga Grčke, što je dodatno podstaklo *safe-haven* efekat i tražnju za

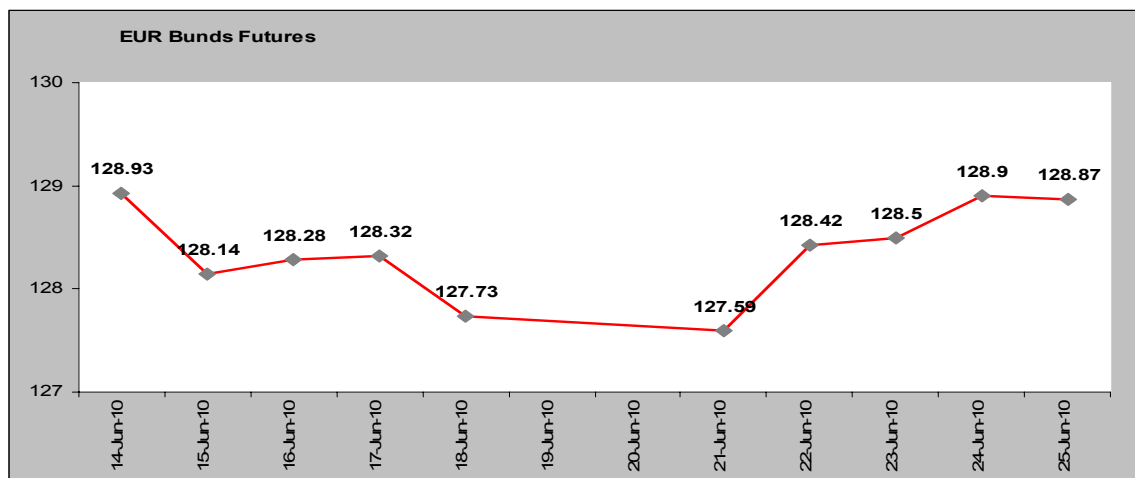
obveznicama kao sigurnijim oblikom aktive. Strah od posledica dužničke krize u okviru zone evra je i dalje glavni pokretač kretanja cena državnih hartija. Takođe, objavljeni podaci u SAD su ukazivali na nepostojanje inflatornog pritiska, kao i neočekivano povećanje nezaposlenosti, što sve čini pooštavanje monetarne politike manje verovatnim u dogledno vreme. To je dobra vest za investitore u obveznice, pošto mogu biti sigurni da njihova ulaganja neće biti značajno umanjena usled neočekivanog rasta kamatnih stopa. Nedeljni podaci o nezaposlenosti ukazali su na rast broja nezaposlenih (472.000, sa očekivanih 450.000). Početkom druge nedelje trend rasta je nastavljen, opet usled „safe-haven“ efekta, jer je FED zauzeo oprezniji stav povodom privrednog oporavka. Osim toga, objavljeni su i podaci o redukovanom iznosu BDP-a, što je, zajedno sa fiskalnim problemima zone evra, znatno umanjilo poverenje investitora. Smatra se, takođe, da će i manja ponuda novoemitovanih obveznica uticati na dalju tražnju, pa samim tim i na rast cena ovih instrumenata.

U posmatranom periodu objavljeni su sledeći značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD:

		Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Indeks potrošačkih cena (Consumer Price Index 17.06.2010)	Maj	2,0%	2,0%	2,2%
Broj nezaposlenih koji rvi pu apliciraju za socijalnu pomoć (Initial Jobless Claims 12.03.2010)	Jun 12.	450k	472k	456k

Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

Evropske državne obveznice

„Bond Futures“ – indikacija kretanja cena desetogodišnjih nemačkih državnih obveznica.

Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

- Cene evropskih državnih obveznica padale su tokom prve nedelje izveštajnog perioda. Trend rasta cena na tržištu akcija, kao i uspešno održane

aukcije španskih i nemačkih državnih obveznica najviše su uticale na ostvareni rast prinosa. Snižavanje kreditnog rejtinga Grčkih obveznica od strane rejting agencije Moody's dovelo je do trenutnog rasta cena, ali je on ubrzo prekinut. Tokom druge nedelje izveštajnog perioda prinosi su padali, uglavnom usled pada cena na tržištima akcija i rasta averzije prema preuzimanju rizika. PMI indeks objavljen u toku ove nedelje ukazao je na pad aktivnosti u uslužnom sektoru evrozone, što je dodatno poljuljalo optimizam investitora po pitanju oporavka privrede.

Značajni ekonomski pokazatelji EU objavljeni u posmatranom periodu bili su:

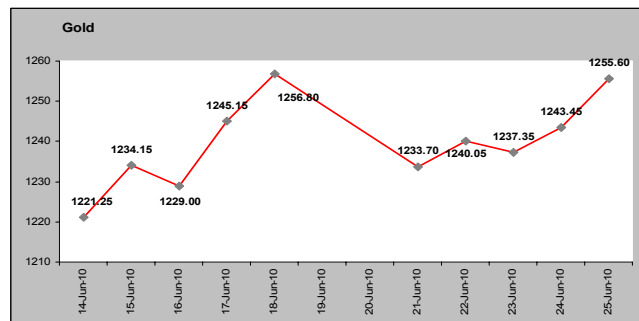
		Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
ZEW indeks ekonomskog poverenja (GE: ZEW Survey - Econ. Sentiment 15.06. 2010)	Jun.	42,0	28,7	45,8
PMI indeks aktivnosti uslužnog sektora evrozone (EC: PMI Services 23. 06. 2010)	Jun.	0,5%	-6,3%	3,0%

Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

Zlato: 1.221,25 – 1.256,80 (US\$/OZ)

	Zaključene cene zlata (US\$/Oz) U periodu:			
	14 – 18. 6. '10.		21 – 25. 6. '10.	
Ponedjeljak	1221,25	min	1233,70	min
Utorak	1234,15		1240,05	
Sreda	1229,00		1237,35	
Četvrtak	1245,15		1243,45	
Petak	1256,80	max	1255,60	max

Kretanje cene zlata u posmatranom periodu

Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

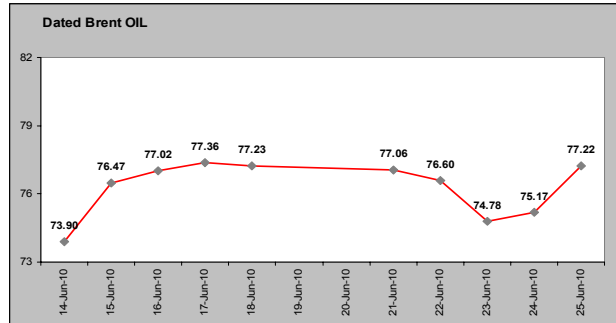
- Nakon kratkotrajnog pada prvog dana izveštajnog perioda, cena zlata je imala izražen trend rasta tokom cele prve nedelje. Smanjenje kreditnog rejtinga Grčke je potstaklo strahove zbog fiskalne krize, što je povećalo interesovanje za ovaj plemeniti metal kao utočište od nestabilnosti. Na srednji rok, ova zabrinutost bi mogla dovesti do daljeg rasta cene zlata. Jačanje evra i slabljenje dolara obično utiče na rast cene zlata, međutim ta korelacija je oslabila usled dužničke krize u zoni evra, koja je dovela do pada vrednosti evropske zajedničke valute i povećanja privlačnosti zlata. Povećanje razlike u prinosima između španskih i nemačkih obveznica dodatno je ukazalo na dužničke probleme zone evra, što je opet uticalo na dalji rast cene zlata. I u narednom periodu očekuju se skokovi cene, jer letnji period karakteriše nizak nivo aktivnosti i visoka volatilnost. Krajem prve nedelje ostvaren je najveći dnevni rast cene, jer su i nedovoljno povoljni

podaci objavljeni u SAD ohrabрили ulaganja u sigurnije oblike aktive. Takođe, zlato sada predstavlja svojevrsnu alternativu ostalim valutama. Početkom druge nedelje došlo je do značajnijeg pada cene zlata, kao posledice kretanja na deviznom tržištu, ali je on bio kratkotrajan i cene su ponovo nastavile sa rastom. Tražnja investitora posebno je bila izražena usled očekivanja vesti sa sastanka Grupe 20 najrazvijenijih zemalja.

Nafta: 73,90 – 77,36 (US\$/Barrel–Brent Crude Oil)

	Zaključene cene nafte (US\$ /Barrel-Brent) u periodu:			
	14.– 18. 6.'10		21. – 25. 6.'10	
Ponedjeljak	73,90	Min	77,06	
Utorak	76,47		76,60	
Sreda	77,02		74,78	min
Četvrtak	77,36	Max	75,17	
Petak	77,23		77,22	max

Kretanje cene nafte u posmatranom periodu

Izvor podataka: informacijski sistem "Bloomberg".

- U utorak, 15. juna, cena nafte zabeležila je najveći dnevni rast u toku izveštajnog perioda. Rast cena na tržištima akcija povratio je optimizam investitora po pitanju oporavka svetske privrede, što je najviše doprinelo spomenutom rastu cene nafte. Cena nafte porasla je i u sredu dostigavši šestonedeljni maksimum, nakon što je objavljen izveštaj koji je pokazao rast zaliha sirove nafte u SAD, ali i istovremeni pad zaliha gasa. Trend rasta cene nastavljen je do kraja prve nedelje izveštajnog perioda.
- Trend pada cene nafte trajao je tokom prva tri dana druge nedelje izveštajnog perioda. Negativni ekonomski pokazatelji sa tržišta nekretnina, kao i objavljen rast zaliha sirove nafte doveli su do trenda pada cene. Međutim, poslednja dva dana izveštajnog perioda trend je prekinut, a cena je zabeležila rast, najviše zahvaljujući rastu fabričkih porudžbina i padu broja nezaposlenih koji prvi put apliciraju za socijalnu pomoć u SAD.